

[Else-Merete Ross.]

så skal du bare være klar over, at du kan miste en del af din frihed ved det. Nemlig friheden til selv at bestemme, om du vil tage mere eller holde op. Før man starter, er man frit stillet. Bagefter er det ikke én selv, men stoffet, der bestemmer. Det har ikke noget med moral at gøre. Sådan er stofferne sammensat, og sådan er vores legeme, især nervesystemet, indrettet.

Under debatten blev det fremhævet, at lærere ikke skulle docere, men diskutere med eleverne. Jeg synes, at der i det citerede må være et fortræffeligt udgangspunkt.

Justitsministeren vil sandsynligvis kunne oplyse, at politiets intensiverede indsats har ført til, at hash nu synes at være en mangelvare og derfor er steget meget i pris. Hvis det er rigtigt, at det har ført til, at tidligere hashbrugere er gået over til de stærkere stoffer eller er blevet pillenaarkomaner, mener jeg, det må være et yderligere argument for at øge forskningen omkring cannabisproblematikken.

Internationalt synes der foreløbig ikke at være tilbøjelighed til at sætte cannabisprodukter på en anden farlighedsliste end den nuværende. Men alligevel studeres i mange lande cannabisprodukterne, deres forskellighed og deres virkninger, sådan som det også er oplyst at det sker her i landet, og sådan som vi vil kunne se det i TV i aften.

Udvalget går i sin betænkning ind for øget forskning, bl. a. for at få et klart grundlag for en afgørelse om, hvorvidt en kontrolleret legalisering af cannabisprodukter vil være ønskelig eller ikke-ønskelig i vort samfund. En mild, kontrolleret og billig form for hash, som kunne udkonkurrere det illegale, kriminelle marked, ville efter min mening være en stor fordel for fornuftige, moderate brugere.

Men vi trænger nok også til en sociologisk-psykologisk undersøgelse af de forskellige kategorier af stofbrugere. Cand. jur. Jørgen Jepsen skriver, at stofferne i begyndelsen blev kædet sammen med ungdomsoprøret, men at stofbruget nu kædes sammen med andre sociale problemer. Brugen breder sig mellem psykisk og socialt mindre veludrustede, blandt psykisk ustabile og andre, der føler sig usikre. Ville det være en hjælp for dem, hvis en mild form for hash blev

legaliseret? Eller ville de så føle sig tiltrukket af andre midler, som fortsat ikke var legale? Er selve det at tage midler, som er ulovlige, et middel til selvhævdelse for den psykisk ustabile? Er det selve det ulovlige og det farlige, der virker tillokkende og fristende, eller er det virkningen af stofferne, flugten fra noget kedeligt, uønsket, belastende?

Skoleinspektør Jørgen Berg, Nærum, skrev en kronik i Politiken den 18. maj i år om 13—15-åriges misbrug af piller, som de tog i forældres eller bekendtes medicinskabe og spiste i store doser i håb om derved at blive „høje“ eller „skæve“, eller hvad man nu kalder det. Ukritisk indtagen af tilfældige medicinpræparater kan vel i visse tilfælde være lige så farlig eller farligere end indtagelse af de stoffer, som politiet sætter ind over for. Det synes ikke at være tilstrækkeligt, at der på medicinglas står, at de skal opbevares på et for børn utilgængeligt sted. Her hjælper hverken straffebestemmelser med en ramme på 2 eller 6 år. Men hjælpe kunne det måske, hvis vi fik den efterlyste sociologisk-psykologiske undersøgelse af, hvorfor dette misbrug finder sted, så vi kunne prøve at finde frem til årsagerne og så forsøge at fjerne dem.

Det er en ringe trøst, at Europarådets rådgivende forsamling i en resolution konstaterer, at misbruget tager til i alle medlemslandene, og at man ved meget lidt om virkningerne af hårde stoffer såvel på kortere som på længere sigt. En lille trøst er det måske, at resolutionen opfordrer medlemslandene til nært samarbejde om alle aspekter af dette problem, og at der til det formål er nedsat en særlig komité. Resolutionen opfordrer også til internationalt samarbejde på det strafferetlige og politimæssige område imod handelen med narkotika.

Den § 191, vi nu skal indsætte i borgerlig straffelov med en strafferamme på 6 år, tager først og fremmest sigte på erhvervsmæssigt organiseret indsmugling af narkotika og udbredelse af den mod betydeligt vederlag. Hash er ikke undtaget fra bestemmelsen, men der skelnes mellem hash og hårde stoffer. Alle sager, hvor der kan blive tale om straf efter § 191, skal forelægges for rigsadvokaten, inden tiltale rejses.

Det har været med store betænkeligheder, at vi i det radikale venstre har kunnet gå med til, at der ved placering af paragraffen